

กระทู้ถามที่ ๐๓๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๑ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอให้ทบทวนและแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตำแหน่งครูมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ อธิบดีรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น ได้ประกาศว่าคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ก.ค.ศ.) ได้มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกการบันทึกประวัติการปฏิบัติงาน (Logbook) สำหรับข้าราชการครู
แต่ในทางปฏิบัติหากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสายงานการสอนที่จะขอมีวิทยฐานะ
และเลื่อนวิทยฐานะยังคงต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ตามหนังสือ
ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ ต่อไป ซึ่งแสดงว่าภาระงานของครูในทางปฏิบัติไม่ได้ลดลง

ในเรื่องของการฝึกอบรม แม้ว่าจะมีการแก้ไขข้อความในหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการ
ครูและบุคลากรทางการศึกษาสายงานการสอน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๒ ลงวันที่
๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปแล้ว โดยกำหนดให้ปีหนึ่งอบรม ๒๐ ชั่วโมงก็สามารถ
ใช้รวมกันได้ ๕ ปี ไม่เกิน ๑๐๐ ชั่วโมง และหากครูมีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาไม่ครบ ๑๐๐ ชั่วโมง
แต่ไม่น้อยกว่า ๖๐ ชั่วโมง ก็สามารถนำจำนวนชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
(PCL) ส่วนที่เกิน ๕๐ ชั่วโมงในแต่ละปี มานับรวมเป็นจำนวนชั่วโมงการพัฒนาให้ครบ ๑๐๐ ชั่วโมงได้
แต่ด้วยปัจจุบันไม่มีงบประมาณอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ดังนั้น ถ้าครูไม่เข้า
ฝึกอบรมก็จะขาดคุณสมบัติในการขอเลื่อนวิทยฐานะ ครูจำนวนไม่น้อยจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย
ด้วยตนเองในการฝึกอบรมทำให้ครูที่ส่งคัมภรบดีอยู่แล้วว่าไม่ได้มีรายได้สูงมากนัก ได้รับความเดือดร้อน
ครูท่านใดที่มีภาระค่าใช้จ่ายครัวเรือนที่ไม่สามารถแบ่งเงินไปฝึกอบรมได้ ก็จำต้องรับสภาพที่จะไม่ได้รับ
ความก้าวหน้าในวิชาชีพ

นอกจากนี้ ในการขอเลื่อนวิทยฐานะตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑
ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังได้มีการกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของครู
มาเป็นเงื่อนไขในการขอเลื่อนวิทยฐานะด้วย โดยอ้างว่าเพื่อให้ครูสั่งสมความชำนาญ ซึ่งแท้จริงแล้ว
การสั่งสมความชำนาญนั้นเกิดจากการสะสมชั่วโมงการสอน ภาระงานที่ทุ่มเทให้กับผู้เรียนที่มีศักยภาพ
ที่แตกต่าง หลากหลายและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ไม่ได้เกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ด้วยเหตุนี้จึงขอให้กระทรวงศึกษาธิการทบทวนและปรับแก้ระเบียบหลักเกณฑ์ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๑ และที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๒ เพื่อแก้ปัญหาและความเดือดร้อนของครูดังกล่าวข้างต้น จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการทบทวน แก้ไข หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ และหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๒ หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ปัจจุบันมีงานเอกสารที่เป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่ครูเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีการกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นเงื่อนไขด้วย จึงขอสอบถามว่ากระทรวงศึกษาธิการมีมาตรการแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงศึกษาธิการจะมีการจัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมให้กับครูต่อไปหรือไม่ และมีกระบวนการในการฝึกอบรมอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิโรจน์ ลักขณาอดิศร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคอนาคตใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๓๖ ร.

ของ นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ขอให้ทบทวนและแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ

ข้าพเจ้า นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

คำถามที่ ๑ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการทบทวน แก้ไข หลักเกณฑ์และวิธีการ
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือ
สำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ และหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาสายงานการสอน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๒ หรือไม่ อย่างไร
ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๑ กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่าหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.
ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีเจตนารมณ์ให้ครูที่ทำงานอย่างทุ่มเทให้กับ
ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในวิชาชีพครู โดยผู้บังคับบัญชาประเมินครูจากการปฏิบัติงานในหน้าที่
ความรับผิดชอบที่ปฏิบัติงานจริงและพิจารณาจากข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ครูมีอยู่แล้ว จึงมิได้เป็นการเพิ่ม
ภาระงานของครู หรือต้องจัดทำเอกสารเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด การประเมินผลการปฏิบัติงานทุกปีการศึกษา
หากมีผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)
กำหนด ครูสามารถนำผลการประเมินดังกล่าวไปขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะสูงขึ้นได้

สำหรับภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอนที่ได้รับมอบหมาย ครูสามารถนำชั่วโมงของภาระ
งานนั้น ๆ นับรวมเป็นชั่วโมงการปฏิบัติงาน เพื่อขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะได้เช่นเดียวกัน
การที่ ก.ค.ศ. ประกาศใช้ระบบบันทึกประวัติการปฏิบัติงาน (Logbook) โดยใช้โปรแกรม Excel
เพื่ออำนวยความสะดวกในการนับระยะเวลาชั่วโมงการปฏิบัติงาน ชั่วโมงการอบรมและพัฒนาในการ
ขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ แต่ต่อมาได้รับแจ้งจากส่วนราชการว่าข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาบางส่วนไม่พร้อมกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ ทำให้เป็นการเพิ่มภาระครู ก.ค.ศ. จึงมีมติ
ให้ยกเลิก

สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน
ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ที่
จะขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะต้องเข้ารับการพัฒนาในหลักสูตรที่สถาบันครูพัฒนาให้การรับรอง
หรือ ก.ค.ศ. เห็นชอบ และมีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาทุกปี โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว
ไม่ได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เข้ารับการพัฒนา จึงไม่ผูกพันกับงบประมาณ

ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรตามโครงการพัฒนาครูรูปแบบครบวงจรให้กับครูในสังกัด แต่ ก.ค.ศ. ได้มีมติให้ส่วนราชการเป็นผู้ดำเนินการรับรองหลักสูตรการพัฒนาให้กับครูในสังกัด ดังนั้น ส่วนราชการจึงสามารถกำหนดหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และสามารถนำผลการพัฒนามาเป็นคุณสมบัติในการยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะได้ ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณพัฒนาครูอยู่ในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการที่จะดูแลครูในสังกัด

ขณะนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมอบหมายให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ทบทวนระบบการประเมินวิทยฐานะทั้งระบบ คือ พิจารณาระบบการประเมินให้มีรูปแบบที่เหมาะสม มีกระบวนการที่ง่าย ไม่ซับซ้อน สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานจริง ให้ความสำคัญกับผลที่เกิดกับผู้เรียน

คำถามที่ ๒ หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ปัจจุบันมีงานเอกสารที่เป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่ครูเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นเงื่อนไขด้วย จึงขอสอบถามว่า กระทรวงศึกษาธิการมีมาตรการแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๒ ก.ค.ศ. ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามาโดยตลอด ซึ่งในปี ๒๕๖๑ ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะ ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา โดยตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ยังคงใช้หลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะเดิม

ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะทั้งระบบ ครอบคลุมทุกตำแหน่ง และทุกวิทยฐานะ กำหนดแนวทางให้ปรับปรุงมาตรฐานตำแหน่งมาตรฐานวิทยฐานะ การประเมินวิทยฐานะ และการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะที่สำคัญในการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและภาระงานของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพผู้เรียนที่เป็นรูปธรรม ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม

คำถามที่ ๓ กระทรวงศึกษาธิการจะมีการจัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมให้กับครูต่อไปหรือไม่ และมีกระบวนการในการฝึกอบรมอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการโครงการพัฒนาครูรูปแบบครบวงจร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับหลักสูตรที่สถาบันคุรุพัฒนารับรอง โดยครูสามารถเลือกอบรมในหลักสูตรและนับชั่วโมงการพัฒนาที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรที่สถาบันคุรุพัฒนารับรองตามมาตรฐานวิทยฐานะหรือตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ไปใช้เป็นคุณสมบัติเพื่อประกอบการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะได้

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงศึกษาธิการอยู่ระหว่างดำเนินการของงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี ส่วนหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. กำหนด ครูสามารถเลือกอบรมในหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. รับรอง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีงบประมาณในการดำเนินการหรือเป็นหลักสูตรที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก เช่น หลักสูตรของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนัก/หน่วยงานส่วนกลาง หรือหน่วยงานอื่น

ขณะนี้หลักสูตรที่ ก.ค.ศ. รับรอง จำนวน ๔๔ หลักสูตร โดย ก.ค.ศ. มอบให้ สพฐ. เป็นผู้พิจารณารับรอง หลักสูตรการพัฒนาให้เป็นที่ไปตามกรอบหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ซึ่ง สพฐ. ได้ประกาศรับรองหลักสูตรแล้ว จำนวน ๒๙ หลักสูตร โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีครูผ่านการอบรมในหลักสูตรที่ ก.ค.ศ. รับรอง จำนวน ๑๐๔,๙๙๐ คน